

Høringsvar

Forskrift om tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner

Organisasjon

Hjernesvulstforeningen

Innlevert

4/16/2019

Generelle kommentarer og merknader

Forskriften er et skritt i riktig retning for å gi forutsigbarhet for organisasjonene. Det fremstår som at det er foreslått noe mer detaljerte beskrivelser av f.eks. likepersonsaktiviteter i enkelte paragrafer enn det som er angitt i definisjonsdelen. Noe av dette tenderer til å gi forskriften preg av å være sterkere i retning av aktivitetstilskudd enn et driftstilskudd, og bør endres slik at innretningen på tilskuddsordningen er klart definert som et driftstilskudd.

Kapittel 2. Definisjoner - § 8. Tellende lokallag

Som tellende lokallag må også andre enheter som f.eks. er inndelt i tråd med de regionale helseforetakene også kunne godkjennes. For mindre organisasjoner er det umulig å drifte fylkeslag eller på enda mindre nivåer, og for å gi et best mulig tilbud til medlemmene må regionale lag med aktiviteter og ev tilhørende lokale kontaktpersoner være akseptabelt som et likeverdig tilbud så lenge det gjennomføres aktiviteter og laget har selvstendig økonomi og styre demokratisk valgt etter vedtekter og forskriftens krav.

Kapittel 2. Definisjoner - § 10. Tellende likepersonsaktivitet

Denne paragraf går langt utover det som definisjonen skulle tilsi. Underpunktene a, b og c er ikke nødvendige og hører ikke hjemme i forskriften.

Det er også en logisk brist i a som beskriver at kontakten må være mellom et medlem og en likeperson. Det må ikke være slik at likepersonsassistanse kun er tilskuddsgivende hvis det skjer overfor et medlem. Vi har en etisk forpliktelse til å yte assistanse til enhver som tar kontakt, uavhengig av medlemsstatus og det er heller ikke hensiktsmessig eller akseptabelt at enhver likeperson skal ha tilgang til medlemsregisteret til enhver tid.

Kapittel 2. Definisjoner - § 11. Tellende likeperson

Kravene til system for godkjenning og oppfølging av likepersoner fremstår som rimelige og er ikke et problem for Hjernesvulstforeningen som allerede har et system som er godt innenfor kravene i forskriften. Vi legger til grunn at dette er noe som vil bli fulgt opp i forbindelse med forvaltningskontroll og stikkprøver.

Kapittel 3. Kriterier for å motta tilskudd - § 14. Organisasjoner som omfattes av forskriften

Bokstav b setter krav til at organisasjonen skal være åpen for alle som tilhører gruppen. Dette kan ikke forstås til hensikt at de som har mistet sine rettigheter og er ekskludert fra medlemskap pga eget mislig grunnlag som tidligere tillitsvalgt eller annet skal være til hinder for at organisasjonen mottar driftstilskudd. Den form for relegering som en organisasjon vedtektsfester og håndterer på demokratisk vis må være innenfor forvaltning av forskriftens krav i bokstav B.

Kapittel 3. Kriterier for å motta tilskudd - § 15. Unntaksbestemmelse for sjeldne diagnoser

Kapittel 3. Kriterier for å motta tilskudd - § 16. Tilskudd gis ikke til følgende

Kriteriene fremstår som gode og dekkende for å forhindre at organisasjoner som ikke er reelle pasient- og brukerorganisasjoner kan komme inn under ordningen. Det oppleves imidlertid som vanskelig å se hvor grensene går i bokstav a mellom forretningsdrift og foreningsdrift. Det er i dag mulig å finne eksempel innenfor tilskuddsordningen som fremstår som konsern med enorme inntekter, ledelsesstruktur- og lønninger som finner sin like innenfor bedriftsmarkedet og hvor hjemmesidene viser til forretningsdrift i langt større grad enn det som tilligger en organisasjon for funksjonshemmede mennesker og deres pårørende. Det er etter vår mening uheldig at slike konsern ligger innenfor tilskuddsordningen og henter ut driftstilskudd på bekostning av små organisasjoner.

Kapittel 4. Driftstilskudd - § 19. Vekting og poengberegning for variable utmålingskriterier

Forskriften fremstår som hensiktsmessig på dette området, med en styrking av mindre organisasjoner.

Kapittel 5. Gruppeplassering - § 23. Innplassering i grupper

Endringen i regelverket til at en organisasjon innplasseres fremstår som hensiktsmessig. Det er i dag en viss grad av ulikhet mellom sammenlignbare organisasjoners gruppeplassering, basert på egen søknad og tildels utilstrekkelig dokumentasjon. Dette bør i større grad sikres gjennom en innplassering hvor en objektiv vurdering av organisasjonen tillegges større vekt.

Kapittel 9. Kunngjøring, utbetaling og klage - § 32. Utbetaling

Det fremstår som en utfordring å fylle forskriftens regelverk for utbetaling med en foreløpig halvpart i januar, gitt historikk og statens bevilgningsregime. For å kunne utbetale en foreløpig halvpart i januar kreves det etter vårt syn at tilskuddsforvalter saksbehandler søknader raskt og ferdig i løpet av desember, slik at det er klart for å avsjekke Stortingets bevilgning når tildelingsbrevet kommer fra departementet tidlig i januar, før vedtaksbrev sendes ut til organisasjonene. Hvis dette er et for stramt tidsløp, må søknadsfristen settes tidligere på høsten, eller forskriften gjenspeile dette med en formulering som i praksis ikke viser seg å være det normale. Organisasjonenes økonomiske behov tilsier at et vedtak og en utbetaling av driftstilskudd må skje så raskt som overhodet mulig etter årets start, om ikke før, og forskriften må sikre at dette i praksis skjer.

Kapittel 10. Kontroll og sanksjoner ved brudd på forskriften - § 38. Sanksjoner ved brudd på forskriften

Ved feil regning og for høy utbetaling av tilskudd kan ikke tilskuddsmottaker holdes ansvarlig for dette. Tilskuddsregelverket er såpass komplekst og svært mange av organisasjonene har ikke profesjonell ledelse som kan forventes å forstå at slik feilutbetaling har skjedd. Endringen mellom de årlige utbetalingene kan være av en slik størrelse at det ikke er mulig for den enkelte organisasjon å fastslå hva som er det rette. I den grad feilutbetalinger skjer som et resultat av tilskuddsforvalters feil, må organisasjonen holdes skadefri og forbrukte midler kan ikke kreves tilbake, ei heller midler som er forpliktet til fremtidige arrangement og hvor en tilbakebetaling skaper problemer for organisasjonen.

Kapittel 11. Tilskuddsmyndighetene - § 39. Ekspertutvalget

Økningen i antallet fremstår som hensiktsmessig. Den nye plassen bør etter vårt syn tildeles Unge funksjonshemmede for oppnevning av representant.

Rådet er kun et råd, og det fremstår som underlig at ved manglende deltakelse av et gitt antall, så vil rådets avgjørelse underkjennes. Rådet gir alltid råd og avgjør ikke saker, det er det tilskuddsforvalter som gjør. Skal rådet gis anledning til å fatte avgjørelser, så kan ikke teksten i paragrafen indikere at Ekspertutvalgets oppgave er å bidra med råd.

Kapittel 12. Særskilte bestemmelser - § 42. Paraplyorganisasjoner

Forskriften gir i dag et objektivt sett av kriterier for tilskudd. For denne og de to etterfølgende paragrafene er det fokus på skjønnsmessige tilskudd til paraplyorganisasjoner og særskilt nevnte organisasjoner. Det synes som at det vil være bedre å løfte tilskuddene til disse organisasjonene ut av denne ordningen og heller føres under egne kapitler i statsbudsjettet.

Kapittel 12. Særskilte bestemmelser – § 43. Døvblindes organisasjoner

Se merknad til § 42.

Kapittel 12. Særskilte bestemmelser - § 44. Stiftelser

Se merknad til § 42.